

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-13339	30-03-2022

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ДО
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ
ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

ТОДОР ИВАНОВ ДИМИТРОВ

съдия в Районен съд – Търговище, кандидат за заемане на
длъжността Административен ръководител – председател на
Административен съд – Търговище

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО БИЛЯНА ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

Представям на Вашето внимание отговори на поставените към мен
въпроси, постъпили от Български институт за правни инициативи
публикувани на страницата на ВСС на 26.09.2022 г. в качеството ми на
кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител –
председател на Административен съд Търговище

**Въпрос № 1 : Какво е Вашето мнение за течащата в публичното
пространство дискусия за промени в Конституцията на Република
България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин
да се чуе мнението на магистратите в този процес?**

Отговор : Призивите за промяна на Конституцията са
разнопосочни и често противоречиви. Считаю, че промените следва да се
правят не по силата на обществен натиск, а поради обществена
необходимост. Двигател на тези промени трябва да бъдат квалифицирани
специалисти – юристи с богат професионален и академичен опит и
конституционалисти. Считаю, че следва да се проведат общи събрания на
съответните съдилища по този въпрос, между магистратите на ниво
Районен съд, Окръжен съд, Административен съд, Апелативен съд,
Върховен касационен съд, Върховен административен съд, които да дадат
своите мнения и становища, съгласно правомощията на общите събрания
на съдиите разписани в ЗСВ, където е предвидено съдилищата да дават
становища на Министерския съвет и на Народното събрание по
законопроекти, които са отнасят до дейността на конкретния орган на
съдебната власт.

**Въпрос № 2 : т. нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой.
Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от
нея може да бъде приложена концепцията за общия съд?**

Отговор : Реформата на съдебната карта действително е в стадий на обсъждане на модели и концепции. Смятам, че преди практическото ѝ осъществяване е необходимо внимателно да се анализира и избере модел за реформа на съдилищата. Предложеният така нар. модел 4 доведе до силни реакции в съдийската общност и критики към модела. Смятам, че подходът към тази реформа трябва да включва разработването на няколко модела, които да се основават на няколко определени критерии : натовареност, съотношение между съдия и съдебен служител, демографско и икономическо развитие, инфраструктура, мобилност. В тази реформа следва да се вземе под внимание и опита от други добри практики, в т.ч. и на други съдебни юрисдикции.

Компетентността на общностният съд е изключителна – той е компетентен да разглежда категорни дела, които не са от компетентността на никой друг съд, като основна задача пред този съд е дейността по еднакво приложение и тълкуване на общностното право. Концепцията на Общностният съд следва да се вземе предвид, да се анализира и ако позволява да се взаимстват добрите практики в продължаващата дискусия за ефективното управление на съдилищата при равна натовареност на съдиите и повишаване на възможностите за осигуряване на бързо и качествено правосъдие.

Въпрос № 3 : Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на по равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор : Натовареността е свързана не само с броя на делата, които разглежда и приключва един магистрат за определен срок, но и фактическата и правната сложност на тези дела. Неравномерната натовареност е в няколко направления : по видове съдилища, по нива и в частност натовареност на отделните магистрати в един съд. Инструментите за по-равномерна натовареност е много по-важно да бъдат използвани между отделните магистрати, отколкото между органите на съдебната власт. Различията в натовареността на съдилищата се налагат и от характера на административните райони, които обхващат. Обособяването с решение на общото събрание на съдиите на отделни групи дела по съответния материален закон спомага за по-равномерното натоварване на магистратите. За всеки съд едно от разрешенията за неравномерната натовареност е адекватната кадрова обезпеченост, бързото приключване на конкурсите, ритмичното им обявяване, усъвършенстване на процедурите във връзка с тях.

Въпрос № 4 : Една от широко дискутираните теми в

съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор : В ЗСВ / чл.218, ал.1 и 2 / е уреден начина за формиране на възнагражденията на най-ниското и най-високото ниво в съдебната система. Възнаграждението на магистратите следва да бъде съответно на професионалната квалификация, на опита на съдията, ранга му и не без значение и на инстанционното ниво на което правораздава. Чрез промяна в чл.218 от ЗСВ е възможно да се разпише начинът, по който да се формират възнагражденията на магистратите. Досегашната практика е актуализация годишно с конкретен процент. Тази практика не трябва да бъде изцяло отричана, но следва да се отбележи, че ако продължи бил се запазила голямата разлика в заплащането между най-високото и най-ниското ниво в съдебната система. Затова е необходимо да се изготвят обективни критерии за определяне на заплатите на всички магистрати, които критерии да бъдат адекватно съобразени с цялостната дейност на магистрата от съответното ниво и да залегнат като законодателна рамка, която да е прозрачна, конкретна и ясна.

През месец февруари на 2022 г. на нашето внимание бяха представени три модела за определяне на възнаграждението на магистратите изработени най-вече с помощта на експертите от БИПИ. Бе проведено неформално общо събрание между съдиите, като стигнахме до становището, че принципно подкрепяме модел 2 и модел 3 относно начина на формиране на възнагражденията на магистратите.

Въпрос № 5 : Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор : Електронното правосъдие е един от ключовите приоритети на съдебната система в момента с оглед продължаване на реформата. В момента в който бе внедрена Единната информационна система на съдилищата се появиха известни затруднения при използването ѝ, както от магистратите, така и от съдебните служителите. Тези затруднения са нормални при появата на всеки нов софтуерен продукт. В течение на времето несъвършенствата на системата бяха отстранявани и функциите на системата бяха подобрявани. ЕИСС подобрява достъпа до електронното правосъдие, тъй-като представлява база данни, до която всички потребители на правосъдни услуги, чрез ЕПЕП имат реален достъп. ЕИСС създава предпоставки за достъпност, бързина и прозрачност при управлението на съда. Личното ми мнение, че ЕИСС е необходима за развитие и усъвършенстване на процеса на дигитализация и въвеждане на електронното правосъдие чрез осигуряване на публичност и прозрачност, спестяване на време и средства на

потребителите за получаване на актуална информация за съдебните дела. Този процес продължава и считам, че в крайна сметка ще постигнем един напълно работещ продукт, който да улеснява работата на съдилищата и да е в услуга на гражданите.

Въпрос № 6 : В контекста на предложенията на ВСС за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела, смятате ли, че процедура по медиация може да се приложи и в рамките на административното производство?

Отговор : Въвеждането на задължителна медиация по някои видове дела ще допринесе за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове. Разрешаването на един спор чрез този способ спестява не само време на съда и страните, но и средства.

След подкрепата на Съдийската колегия бе въведена задължителна медиация в няколко пилотни съдилища по някои видове дела, а най-късно в началото на 2023г. би следвало такава да се въведе в останалите 24 окръжни съдебни района.

Препоръка № R(2001)9 на Комитета на министрите към Съвета на Европа и Директива 2008/52/ уреждат медиацията като алтернативно средство за разрешаване на спорове между административните органи и частни лица. Медиацията може да бъде използвана преди съдебните процедури. Използването ѝ може да бъде направено като необходимо условие за започване на съдебно производство, но може да се използва и по време на съдебно производство, например по предложение на съдията.

Въпреки, че Препоръката третира разрешаването на спорове между административните органи и частни лица, медиацията може да служи също и за предотвратяване на спорове, преди те да са възникнали.

Личното ми мнение е, че за прилагане на медиацията в административното правораздаване е необходимо да се направи сериозен анализ за възможността за приложението ѝ, да се потърси становище на практикуващите в тази област на правото юристи, научни преподаватели и др. Считам, че понастоящем медиацията в административното производство е приложима в малка част от административните дела.

Въпрос № 7 : През 2016 г. е ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавател понастоящем?

Отговор : Концепцията за съдийско самоуправление се постига чрез провеждане на общи събрания на съдиите, на които всеки магистрат да има възможност да изкаже мнение, предложение, конкретна препоръка и да гласува за вземане на едно или друго решение.

В РС – Търговище, където правораздавам, бяха проведени общи събрания за обсъждане на множество теми, например : организационни въпроси касаещи дейността на магистратите и съдебните служители, обсъждане на предложени от ВСС проекти, обсъждане и приемане на становища по тълкувателни дела и др.

Смятам, че провеждането на общите събрания на съдиите във връзка със съдийското самоуправление спомогна в голяма степен за подобряване организацията на съда с цел поддържане на качествено, бързо и срочно правораздаване, откритост и прозрачност в работата на съда и повишаване на доверието на гражданите и обществото като цяло, в съдебната институция. Становищата на общото събрание подпомагат и тълкувателната дейност на ВКС и ВАС във връзка с предстоящи тълкувателни решения и постановления. Смятам, че подпомагат в голяма степен и дейността на Висшият съдебен съвет при упражняване на правомощията му по управление на съдебната власт.

Въпрос № 8 : В цел 3 от концепцията Ви, касаеща използването на информационните технологии залагатے практики като електронна размяна на книжа, изпращане на съобщения, призовки и съдебни актове по електронен път. В каква степен тези цели са постижими от отделния съд, при условие, че в страната към момента все още не функционира в цялост нито електронно правителство, нито електронно правосъдие?

Отговор : Въпреки, че към момента все още не функционира в цялост електронно правителство и електронно правосъдие, е създадена организация за предоставяне на достъп до електронни съдебни дела, изпращане на съобщения, призовки и съдебни актове до електронен пощенски адрес.

Смятам, че тези възможности облекчават в голяма степен достъпа на гражданите и институциите до съответния орган на съдебна власт, особено в случаите когато страните по делото се намират в място значително териториално отдалечено от седалището на съответният орган на съдебна власт. По този начин се спестява в голяма степен време и финансови средства, като в максимална степен се съдейства на страните за защита на техните права и законни интереси.

По този начин се облекчава и работата на съда, включително и откъм разходване на финансови средства.

Въпрос № 9 : Очакват ли съпротива от различни заинтересовани групи, например адвокатурата, към електронното връчване на призовки и в случай, че срещнете такава, как възнамерявате да я преодолеете?

Отговор : Тъй като електронната размяна на книжа, изпращане на съобщения, призовки и съдебни актове по електронен път, и дистанционният достъп до електронните дела е в интерес на всички

заинтересовани групи и съществено оптимизира достъпа им до съда, не смятат, че би се стигнало до някаква съпротива от тяхна страна.

Ако възникнат противоречия и проблеми във връзка с дейността на съда и работните взаимоотношения с адвокатурата, бил предприел навременни действия да проведе работна среща с представители на адвокатурата за да чуя в какво се изразява същината на възникналият конфликт, както и какво разрешение на въпроса предлага представителят на адвокатурата. След това бих свикал общо събрание на съдиите за да представя пред тях възникналата ситуация и да стигнем до общо решение как най - ефективно да бъде разрешен възникналият проблем и какви стъпки следва да се предприемат по организацията на работата на съда с цел недопускане в бъдеще на т.нар от Вас „съпротива“.

гр.Търговище

29.09.2022г.

С уважение ✓

/Тодор Димитров/